

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1389/2023
25.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Дубравке Дамјановић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Демира Црновршанина, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К 211/22 од 20.02.2023. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 63/23 од 09.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Демира Црновршанина, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К 211/22 од 20.02.2023. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 63/23 од 09.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару К 211/22 од 20.02.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика, па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде, не учини ново кривично дело. Такође, окривљени је осуђен и на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде и одређено је да ће, уколико окривљени наведену новчану казну не плати у остављеном року, иста бити замењена казном затвора и то тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да плати судски паушал у износу од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 63/23 од 09.11.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Демир Црновршанин, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или да побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног АА у захтеву истиче да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, јер су повређене одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца, имајући у виду да у време подношења оптужног предлога, Основно јавно тужилаштво у Новом Пазару није имало јавног тужиоца, а тада Републички јавни тужилац није пренео надлежност на друго тужилаштво, док се не стекну услови за поновно успостављање надлежности овог тужилаштва. У вези са изнетим бранилац цитира одредбе чланова 31. став 2. и 32. Закона о јавном тужилаштву и наводи да радње које предузима заменик јавног тужиоца немају правну снагу, имајући у виду да исти своја овлашћења црпи из носиоца надлежности тог органа, те надаље суштински указује да првостепени суд није водио рачуна о постојању оптужбе овлашћеног тужиоца, иако је још у фази претходног испитивања оптужног акта ту чињеницу морао да провери и у конкретној ситуацији одбаци оптужни акт.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни суд оцењује као неосноване.

Из списка предмета произлази да је оптужни предлог јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Новом Пазару КТ 598/21 - Кт 205/22 од 28.03.2022. године поднет од стране заменика Основног јавног тужиоца Раденка Лојанице, који је на главном претресу и заступао оптужбу.

Одредбом члана 11. тачка 1). тада важећег Закона о јавном тужилаштву прописано је да је „јавнотужилачка функција“ функција јавног тужиоца и функција заменика јавног тужиоца („Службени гласник Републике Србије“ број 116/2008 ... 63/2016 УС), дакле јавни тужилац и заменик јавног тужиоца су овлашћени да подигну и заступају оптужбу, у смислу члана 43. став 2. тачка 5) ЗКП и да врше друга права и дужности ради гоњења учинилаца кривичних дела, из ког разлога је без значаја чињеница што у време подношења оптужбе и поступка пред првостепеним судом није био постављен носилац функције јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Новом Пазару.

Сходно изнетом, у време подношења и заступања оптужног акта – оптужног предлога ОЈТ у Новом Пазару КТ 598/21 - Кто 205/22 од 28.03.2022. године, заменик Основног јавног тужиоца у Новом Пазару био је овлашћени тужилац за поступање по истом, те су супротни наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, од стране овог суда оцењени као неосновани.

Надаље, бранилац у захтеву истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело јер у опису радње извршења кривичног дела није дефинисано време извршења кривичног дела, већ само датум вршења контроле од стране грађевинског инспектора, док извршилац кривичног дела из члана 219а Кривичног законика, може само бити лице које гради без грађевинске дозволе, што овде није случај, јер је окривљени имао грађевинску дозволу коју је требало изменити.

Поред овога, према ставу одбране изнетом у поднетом захтеву, у конкретном случају може само бити речи о прекршају из члана 208а став 2. у вези става 1. тачка 1) Закона о планирању и изградњи, јер је окривљени објекат градио, супротно техничкој документацији на основу које се објекат гради, а не без грађевинске дозволе, због чега описане радње окривљеног, не могу бити предмет кривичног поступка. Овим наводима бранилац указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, позивајући се при томе на пресуду Врховног касационог суда КЗЗ 615/19 од 03.07.2019. године.

Супротно изнетим наводима, Врховни суд налази да правноснажним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Кривично дело из члана 219а став 2. Кривичног законика чини лице које је инвеститор или одговорно лице у правном лицу које је инвеститор објекта који се гради без грађевинске дозволе.

Из чињеничног описа кривичног дела описаног у изреци првостепене пресуде, за које је окривљени АА оглашен кривим произилазе сва законска обележја кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика, како објективна обележја, која се односе на радње окривљеног – као инвеститор над постојећим објектом спратности По+Пр+2, за који постоји грађевинска дозвола, бесправно извршио изградњу трећег и четвртог спрата димензија 16,5x12,0, на катастарској парцели број .. КО

Нови Пазар, у улици....., без грађевинске дозволе, а што је утврђено приликом контроле од стране грађевинског инспектора дана 17.03.2021. године, тако и субјективна обележја кривичног дела која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног (свести и воље) за извршење кривичног дела који укључује и свест о забрањености дела. При томе, имајући у виду да је према чињеничном опису радње извршења предметног кривичног дела, противправно стање у конкретном случају утврђено приликом извршене контроле од стране грађевинског инспектора дана 17.03.2021. године, то се, с обзиром да радња извршења накнадно није прецизно утврђена, тај датум има сматрати временом извршења кривичног дела, како је то правилно закључио и другостепени суд на страни 4., образложења своје пресуде.

Из наведених разлога неосновано се поднетим захтевом браниоца окривљеног истиче повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, с обзиром да се у радњама окривљеног стичу сви објективни и субјективни елементи кривичног дела из члана 219а став 2. Кривичног законика, за које је правноснажном пресудом и оглашен кривим.

Поред тога, инкриминација истих радњи као прекршаја према Закону о планирању и изградњи, на коју бранилац окривљеног указује у захтеву за заштиту законитости, не искључује кривичну одговорност за кривично дело. Постојање прекршаја као противправног дела које је законом или другим прописом надлежног органа одређено као прекршај и за које је прописана прекршајна санкција, не искључује постојање кривичног дела, па уколико се у радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела, које му је стављено на терет, нема места доношењу ослобађајуће пресуде на основу члана 423. тачка 1) ЗКП.

Питање чињеничног идентитета прекршаја и кривичног дела може бити само од значаја за оцену да ли је реч о правноснажно пресуђеној ствари, а не и за оцену услова за примену повољнијег закона.

По ставу Врховног суда, првостепени суд је, у конкретном случају, правилно применио кривични закон када је радње окривљеног описане у изреци првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело из члана 219а став 2. Кривичног законика за које је окривљени оптужен, па су оцењени неоснованим наводи браниоца о повреди кривичног закона у смислу одредбе члана 439. тачка 2) ЗКП.

Имајући у виду напред наведено, наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на пресуду Врховног касационог суда Кзз 615/2019 од 03.07.2019. године, нису од утицаја на другачију одлуку у овом предмету.

Врховни суд се није упуштао у оцене навода захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног који се тичу постојања грађевинске дозволе коју је само требало изменити, обзиром да наведено представља оспоравање чињеничног стања и као такво не може бити предмет разматрања поводом поднетог захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног а у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић